

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social- politice
Domeniul de studii	Asistență socială
Ciclul de studii	Licență, zi
Programul de studii/calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Asistența socială a familiei				
Titularul activităților de curs	Lector dr. Iacobescu Maria Rodica				
Titularul activităților de seminar	Lector dr. Iacobescu Maria Rodica				
Anul de studiu	II	Semestrul	III	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	29
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
II d) Tutoriat	-
III Examinări	4
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	83
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Psihologir generală, Sociologie generală
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de analiză critică a literaturii de specialitate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT. 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu videoproiector
	Laborator	<ul style="list-style-type: none"> •
	Proiect	<ul style="list-style-type: none"> •

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea, pe baza cunoștințelor însușite, a abilității de a identifica familiile vulnerabile social și copiii aflați în dificultate în interiorul familiei. - Analiza și evaluarea fiecărui caz social și stabilirea, potrivit legii, a tipului de intervenție și a măsurilor de protecție socială. - Consilierea socială a victimelor violenței familiale, a mamelor din familiile monoparentale defavorizate, în vederea depășirii situațiilor cu care se confruntă și orientarea către serviciile sociale de care pot beneficia, conform legislației în vigoare. - Consilierea mamelor adolescente în vederea reintegrării în familie și reinsertiei în societate. - Întocmirea anchetei sociale în caz de divorț cu copii minori; consilierea foștilor parteneri și a copiilor afectați de divorțul părinților.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice specialistului în asistența socială a familiei. - Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din acest domeniu. - Cultivarea unor atitudini de înțelegere, acceptare și ajutorare a familiilor cu probleme. - Formularea unor idealuri bazate pe libertate, moralitate, egalitate de șanse. - Dezvoltarea abilității de a colabora cu specialiștii din alte domenii în vederea rezolvării problemelor familiilor aflate în criză.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea și însușirea de către studenți a conceptelor, definițiilor, teoriilor, clasificărilor specifice acestei discipline de învățământ, dar și cunoașterea și aplicarea măsurilor de protecție necesare familiilor aflate în dificultate.
	<ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea relației dintre societate, familie și copil; - dezvoltarea capacității de a distinge între familiile funcționale și cele nefuncționale; - capacitatea de a sesiza și caracteriza dificultățile și crizele familiale, pornind de la cunoașterea cauzelor acestora și a factorilor de risc; - recunoașterea și caracterizarea tipurilor de violență familială.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Noțiuni generale despre familie. Familia- grup social specific Perspective și teorii sociologice asupra familiei Structura familiei - tipologii familiale; structura de autoritate Statusuri și roluri în familie - definiții și caracterizare; stereotipuri de gen Funcțiile familiei Familia tradițională, familia modernă, familia postmodernă. Profilul familiei românești	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector ppt.
Căsătoria. Dinamica vieții de familie Căsătoria - definiții și caracteristici Reguli de constituire a cuplurilor maritale Formele căsătoriei Mecanisme psiho-sociale în alegerea partenerului conjugal Putere și negociere în luarea deciziilor în familie Organizarea bugetului familial Planificarea familială ca decizie de cuplu Comunicarea în familie Distribuția sarcinilor domestice Climatul familial	4	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.
Familia - cadru de satisfacere a nevoilor copilului Nevoi de bază ale copilului Principiile grijii pentru copil Abilități parentale Stiluri parentale Disciplina familială	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.

Dificultăți și crize familiale Factori care generează satisfacția în viața de familie Indicatori obiectivi și subiectivi ai insatisfacției în familie Factori generatori de insatisfacție Criza familială - definiții, faze Vârsta și maturitatea părinților Dificultăți materiale Problemele de sănătate; bolile cronice	2	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.
Destrămarea familiei prin divorț Divorț și divorțialitate Cauzele divorțialității Etapele disoluției căsătoriei Consecințe ale divorțului asupra foștilor parteneri Consecințele divorțului asupra copiilor Evoluția divorțialității în România Asistența socială în caz de divorț	4	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.
Familia monoparentală Delimitări conceptuale Surse ale monoparentalității. Tipologia familiei monoparentale Monoparentalitatea maternă Monoparentalitatea paternă Familiile monoparentale de adolescențe Servicii sociale	4	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.
Disfuncționalități specifice familiilor recompuse Diferențe între familia nucleară și cea recompusă Dificultăți specifice. Relația părinți vitregi- copii vitregi Avantajele recompunerii familiale Intervenția în situațiile de maltratare a copiilor vitregi	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.
Violența în familie Teorii asupra violenței în familie Forme ale violenței în familie Abuzul asupra copiilor Violența asupra femeilor Violența asupra bărbaților Violența asupra vârstnicilor Specificul intervenției în cazurile de violență familială	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică problematizarea,	resurse:laptop,vi deoproiector, ppt.
Bibliografie			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bonchiș, Elena, <i>Familia și rolul ei în educarea copilului</i>, Editura Polirom, Iași, 2011 2. Iluț, Petru, <i>Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a seninătății</i>, Editura Polirom, Iași, 2015 3. Iluț, Petru, <i>Familia. Cunoaștere și asistență</i>, Ed. Argonaut, Cluj Napoca, 1995 4. Iluț, Petru, <i>Sociopsihologia și antropologia familiei</i>, Editura Polirom, Iași, 2005 5. Irimescu, Gabriela, <i>Asistența socială a familiei și a copilului</i>, Ed. Universității A.I. Cuza, Iași, 2004 6. Irimescu, Gabriela, <i>Violența în familie și metodologia intervenției în Neamțu</i>, George; Stan, Dumitru coord., <i>Asistența socială. Studii și aplicații</i>, Editura Polirom, 2005 7. Mitrofan, Iolanda, Mitrofan, Nicolae, <i>Elemente de psihologia cuplului</i>, Casa de Editură 8. Mitrofan, Iolanda; Ciupercă, Cristian, <i>Psihologia vieții de cuplu</i>, București: Ed. Sper, 2002 9. Muntean, Ana; Munteanu, Anca, <i>Violență, traumă, reziliență</i>, Editura Polirom, 2011 10. Parkinson, Lisa, <i>Separarea, divorțul și familia</i>, Editura Alternative, București, 1993 11. Popescu. Raluca, <i>Introducere în sociologia familiei</i>, Editura Polirom. Iași, 2009 12. Rufo, Marcel, Schilte, Christine, <i>Frați și surori sau iubire și rivalitate. Explicațiile unui pedopsihiatru</i>, București: Ed. Philobia, 2015 13. Scutaru, Anca, <i>Familia monoparentală</i>, Editura Lumen, Iași, 2006 14. Segalen, Martine, <i>Sociologia familiei</i>, Editura Polirom, 2011 15. Shepard, Melanie F.; Pence, Ellen L., <i>Coordonarea reacțiilor comunitare față de violența domestică</i>, Editura Tehnica-Info, Chișinău, 2003 16. Stănciulescu, Elisabeta, <i>Sociologia educației familiale</i>, Ed. Polirom. Iași, Vol.I., 17. Turliuc, Maria Nicoleta; Huțuleac, Adina Karner; Dănilă, Oana, <i>Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice</i>, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009 			

Bibliografie minimală

1. Iacobescu, Maria Rodica, *Asistența socială a familiei și copilului* (suport de curs);
2. Bonchiș, Elena, *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași, 2011
3. Iluț, Petru, *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2005
4. Scutaru, Anca, *Familia monoparentală*, Editura Lumen, Iași, 2006
5. Turliuc, Maria Nicoleta; Huțuleac, Adina Karner; Dănilă, Oana, *Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Familia- definiție, funcții, tipologie. Ciclul de viață familial.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Teorii ale familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Profilul psihologic al membrilor familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Familia tradițională. Familia modernă. Familia contemporană.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Căsătoria și rudenia.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Solidaritatea familială.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Familia- cadru de satisfacere a nevoilor copilului. Abilități parentale. Responsabilități parentale.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Familia- cadru de satisfacere a nevoilor copilului. Stiluri parentale. Climatul familial	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Dificultăți și crize familiale. Divorțul, monoparentalitatea.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, studiu de caz	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Violența domestică	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Intervenția în situație de criză.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, studiu de caz	resurse:laptop, videoproiector, ppt.

• Orientări actuale în terapia familială	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Politici sociale în domeniul populației și familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.
• Măsuri și intervenții în domeniul populației și familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare	resurse:laptop, videoproiector, ppt.

Bibliografie

- Iluț, Petru, *Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a seninătății*, Editura Polirom, Iași, 2015
- Irimescu, Gabriela, *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași, 2004
- Mihăilescu Ion, *Rolul familiei în dezvoltarea copilului*, Editura cartea Universitară, București, 2004
- Mitrofan, Iolanda, Mitrofan, Nicolae, *Familia de la A... la Z, Mic dicționar al vieții de familie*, Editura Științifică, București, 1991
- Muntean, Ana; Munteanu, Anca, *Violență, traumă, reziliență*, Editura Polirom, 2011
- Muntean, Ana, Sagebiel, Juliane, *Practici în asistența socială. România și Germania*, Editura Polirom, Iași, 2007
- Neamțu, G. (coord.), *Enciclopedia Asistentei sociale*, Editura Polirom, Iași, 2016
- Neamtu, G. (coord.), *Tratat de asistenta socială*, Editura Polirom, Iasi, 2011
- Neamțu, N. (coord.), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 2008
- Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Spânu, Mariana, *Introducere în asistența socială a familiei și protecția copilului*, Editura tehnică, Chișinău, 1998
- Voinea, Maria, *Familia contemporană*, Editura Focus, București, 2005
- Zapodeanu, Monica, *Terapii familiale și asistența socială a familiei*, Editura Lumen, Iași, 2008
- Manualul pentru implementarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Bibliografie minimală

- Irimescu, Gabriela, *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași, 2004
  - Neamțu, N. (coord.), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 2008
  - Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Atât informațiile teoretice, cât și aplicațiile practice, le oferă viitorilor absolvenți cunoștințele și aptitudinile necesare integrării pe piața muncii din domeniul asistenței sociale, fie în instituții de stat, fie în ONG-uri.

3. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea, însușirea și redarea conceptelor, definițiilor, teoriilor, tipologiilor prezentate în temele cursului; - abilități, cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate; - mod personal de abordare și interpretare; - parcurgerea bibliografiei recomandate. 	Examen scris	50%
Seminar	-Evaluarea implicării active în cadrul seminariilor, prezentarea de teme, referate sau proiecte, participarea la lucrul în echipă.	Evaluare orală a activității desfășurate la seminarii	50%

Standard minim de performanță

- însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii;
- cunoașterea problemelor de bază din domeniu.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
27.09.2021	Lector dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2021	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU